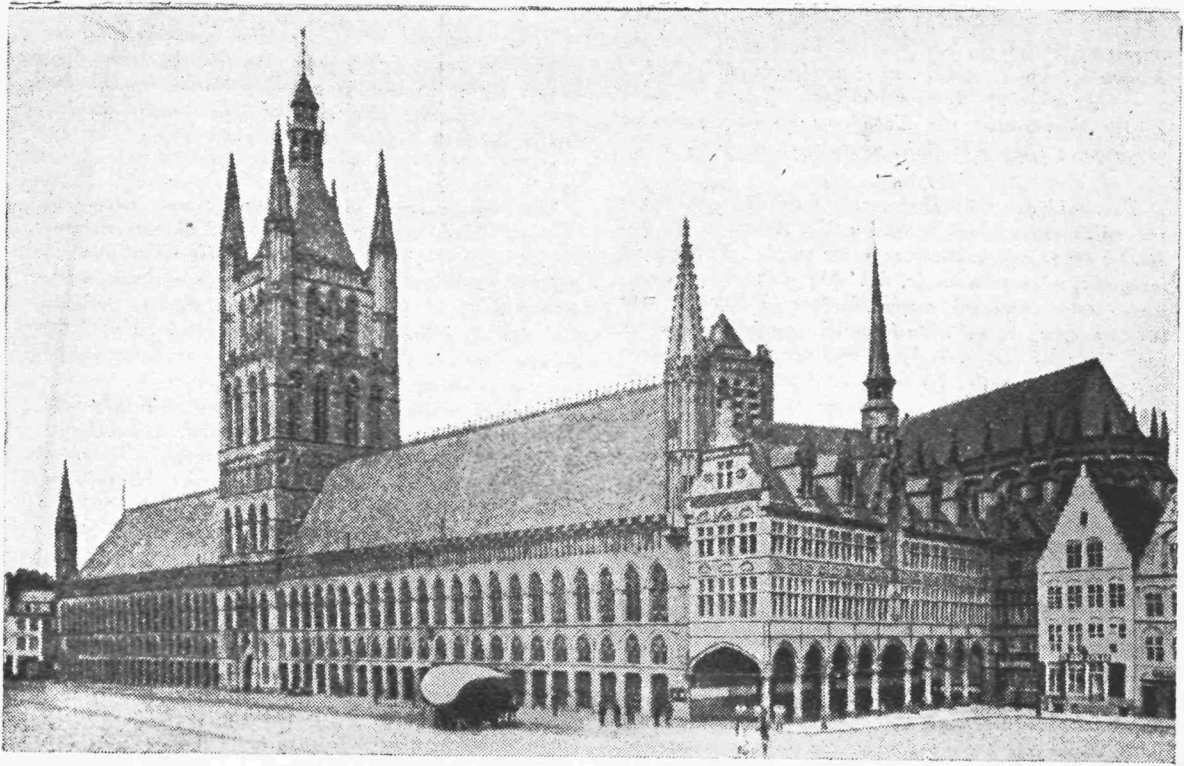

Τὸ Δημαρχεῖον τῆς Ὑπρ τοῦ ὁποῖον κατέστρεψαν οἱ Γερμανοί.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Ἡ Γαλλικὴ φιλολογία ἀδιακόπως προσφέρει θύματα εἰς τὸν βωμὸν τῆς Πατρίδος. Οἱ ποιηταὶ Αἰμίλιος Νολλέ, Κάρολος Πεγκουί, ὁ ἐλεγειακὸς Κάρολος Δυμά, οἱ κριτικοὶ Ντὲ Ριβασό, Μύλλερ καὶ Πιερ Ζελμπέρ ὁ Ζὰν Μαριτέν, εἰαῖρος τῆς ἐν Ἀθήναις Γαλλικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς, ὁ πεζογράφος Οὐρκάδ, ὁ φιλολογικὸς κριτικὸς τοῦ «Ζιλ Μπλάς» Ἀνδρὲ Ντιφρεγονά καὶ ὁ Ἀλαῖν Φουρνιὲ πληρωθέντες εἶνε πιθανῶς αἰχμάλωτοι. Ὁ περίφημος βιολινίστας Κούμπελικ ἐτραυματίσθη.

Ἐκ τῶν καλλιτεχνῶν ἐφρονεῖνθῃ ὁ βιολεονσελίστας Καζαντεὺ καὶ ἐπιηρώθη ὁ ζωγράφος Λαφρενάι.

— Ἐκ τῶν Γάλλων συγγραφέων τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὴν στρατὸν, ὁ Μπατάϊν νοσηλεύεται ὑπὸ τῆς καλλιτέχνιδος καὶ νοσοκόμου Ὑβόνης δὲ Πραί παθὼν ἐξ ὀξείας νευρασθενείας. Ὁ Γκαβὼ θεατρικὸς συγγραφεὺς καὶ ὁ δὲ Φλὲρς ὑπηρετοῦν εἰς τὸν λόχον αὐτοκινήτων, ὁ διευθυντὴς τῆς Γαλλ. κωμωδίας Καρρέ εἶνε φρούραρχος τοῦ Μπιαρρίτζ, ὁ Μπερνατῆν ὑπηρετεῖ ὡς ἀξιωματικὸς εἰς τὴν Χάβρην, ὁ Κρουασσὲ εἶνε διεσμηγεὺς εἰς τὸ Ἀγγλικὸν στρατηγεῖον, ὁ Καγιαβὲ ὑπηρετεῖ ὡς νοσοκόμος, ὁ Κιτοσεμάκερ εἶνε ἀπεσπασμένος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

— Κατὰ τὸ «Ἔθνος», ὁ πρίγκηψ Νικόλαος φέρεται εἰπὼν εἰς κύκλον: — Ἐάν μοῦ ἔδետον τὸ δίλημμα, ὅτι ὀφείλω νὰ ἐκλέξω ἓνα μεταξὺ τῶν δύο τίτλων, τοῦ πρίγκηπος καὶ τοῦ θεατρικοῦ συγγραφέως, ἀδυστάκτως θὰ ἐπροτίμων τὸν δεύτερον!

— Ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ ἐθνικοῦ ποιητοῦ Π. Σινδοῦ οἱ Κάσοι εὐγνωμονοῦντες πρὸς τὸν ὑμῆσαντα τὴν ποτρίδα τῶν ποιητῶν ἀπέστειλαν ἀργυροῦν στέφανον εἰς τὴν οἰκογένειάν του, οἱ δὲ Κρητὲς οὐλλεπητήριον ψήφισμα.

★

Ἐπαρελήφθησαν καὶ ἐφέτος αἱ διαλέξεις τῆς Ὁμωνύμου Ἑταιρίας. Ὁ πρόεδρος αὐτῆς κ. Ἀννίνος πρῶτος ἐνεφανίσθη λαβὼν ὡς θέμα τὸν Εὐρωπαϊκὸν πόλεμον, ἀφορμὴν δὲ τὸ ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς μάχης τῆς Λειψίας δοθὲν ἔργον τοῦ Χάουπτιμαν, ἐν εἶδος ἐπιθεωρήσεως παιχθείσης διὰ νευροσπάστων. Ἐποικίλλετο ἡ διάλεξις δι' εὐφρων ἀνεκδότων, ἡ δὲ κ. Λορακοπούλου ἀπήγγειλε στίχους τοῦ Οὐγκώ, ποίημα τοῦ Βακχυλίδου περὶ τῶν ἀγαθῶν τῆς εἰρήνης καὶ περικοπῇ τοῦ Ἐρωτοκρίτου.

Ἡ κ. Εἰρήνη Δημητράκοπούλου ἀνέγνωσεν ἐντυπώσεις ἐξ ἐνὸς ταξιδίου τῆς εἰς τὰ Βόσγια, ὡς ἐνέπνευσεν ἡ ἐνατένσις τῆς ἐξόχου φύσεως. Περιέγραψε τὴν ζωὴν καὶ τὴν παράδοσιν τῶν ὠραίων ἐκείνων μερῶν, ἅτινα ταράσσει σήμερον ἡ βοή τοῦ πολέμου. Ἡ κ. Δημητράκοπούλου τὰς ἐντυπώσεις τῆς περιέβαλε μὲ φιλοσοφικὴν σκέψιν καὶ ἀτομισμόν, ὅστις ἐκούρσασε κἀπως.

Ὁ κ. Μιλτ. Λιδωρίκης ὠμίλησε περὶ τοῦ ὑπαιθρίου θεάτρου κατὰ τὸν Μεσαίωνα. Διεξῆλθε συντόμως τὴν ἱστορίαν τῶν ποιητῶν, κωμικῶν, μουσικῶν, ταχυδακτυλουργῶν, σαλτιπάγκων καὶ τροβαδούρων. Τὴν διάλεξιν, ἀρκετὰ ἐνδιαφέρονσαν ἀλλὰ καὶ ἀρκετὰ μακρὰν, συνώδενυσαν προβολαὶ φωτεινῶν εἰκόνων.

Ὁ κ. Δαραλέξης μὲ τὴν προσιδιάζουσαν αὐτῷ φρασεολογίαν ὠμίλησε περὶ πεισματος, ἀναλύσας καὶ τὸ τροπῶδες τῆς Κασσιανῆς.

★

Ἐνώπιον εὐαριθμοτάτου φεῖ! ἀκροατηρίου ἀπεπειράθη νὰ συνεχίσῃ τὴν κριτικὴν τῆς ἡ κ. Γαλάτεια Καζαντζάκη ἢ Ψηλορείτου εἰς τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων, πληροφορήσασα τὸ ὑπομονητικὸν ἀκροατήριόν τῆς ποῖοι εἶνε οἱ μεγαλείτεροι διηγηματογράφοι τῆς Ἑλλάδος. Ὡς τοιοῦτοι ἀνεκνήρυσθησαν ὑπ' αὐτῆς οἱ κ. κ. Ζήλος, Πα-

παγώνης, Θεοτόκης, Βενιζέλος, Ζαβιτζιάνος, Γαζίας και Κραθαίος. Και εις άλλα... πραξικοπήματα με ύβριαν!

— Εις τὸ αὐτὸ Λύκειον ὠμίλησεν ἡ δεσπ. Ἐιμίνα Ζάννου τελειόφοιτος τῆς Σοφὸντης· περὶ τῆς Γαλλίδος συγγραφῆς Πιερ Κουβλαίν, με πολλὴν ἐπιτυχίαν.

Τῶν διαλέξεων τοῦ «Παρασοῦ» κατήρξατο παλαιότατον καὶ ἐκλεκτὸν αὐτοῦ μέλος, ὁ κ. Σπ. Λάμπρος. Εἰς δύο ὁμιλίας ἔδειξε τὴν καλλιτεχνικὴν του ψυχὴν. Ὑπῆρξεν ὡς ἱστορικός, πάντοτε ποιητής, ἀλλ' ἤδη ὠφέρεε συγκεκριμένως ποταὶ ἱστορικαὶ σκηναὶ ἀξιζόντων νὰ ἀπασχολήσουν ἓνα ζωγράφον, ὡς καὶ ποταὶ ἱστορικὰ γεγονότα ἐνέπνευσαν τοὺς Ἕλληνας δραματογράφους ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων μέχρι τῶν σημερινῶν. Τὸ πρῶτον θέμα εἶχε πρὸ δεκατεσσάρων ἐτῶν θίξῃ ὁ κ. Λάμπρος δι' ὥραίας μελέτης δημοσιευθείσης ἐν τῇ «Πινυκὸνθῃ».

— Ὁ δικηγόρος κ. Παπαπάνος ἐπραγματεύθη ἐν τῷ «Παρασοῦ» ἐπιτυχῶς τὸ ἐνδιαφέρον θέμα «Τὸ δίκαιον καὶ ἡ ποίησις». Καίτοι δὲν ἐξηγήτησε τὸ θέμα, ὅπερ καὶ ξένοι ἐπραγματεύθησαν, κατώρθωσε νὰ συγκρατήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον, ἀρτύων τὴν μελέτην του με ἀνέκδοτα περιεργότατα.

— Ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ν. Ἀποστολίδης ὠμίλησε περὶ μαγαζιῶν καὶ κοραλλίων.

— Ὁ διευθυντὴς τῶν «Ἀθηνῶν» κ. Γ. Πῶπ ἐπραγματεύθη θέμα προσαρμολύμενον πρὸς τὴν χάριν τοῦ σπινθοροβόλου πνεύματός του. Ἀποῦ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἔδωσε τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς ἀρχαίας κωμωδίας, ἔξηρε τὸν παραγνωρισθέντα ὑπὸ τινων Ἀριστοφάνην καὶ ἀνέγνωσε χαρακτηριστικὰ ἀποσπάσματα ἐκ τῶν κωμωδιῶν του. Τὸ πολυπληθέςτατον καὶ ἐκλεκτὸν ἀρροατήριον ἀπήλυσεν με ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον τὴν ὥραϊαν διάλεξιν, καὶ ἰδίᾳ αἱ κυραὶ, διὰ τὰς ὁποίας ἔχει ἐγεροθῇ Σινικὸν τεῖχος με τὴν λεπτὴν ὁσφ καὶ ἐλευθεριάζουσιν σάντραν τοῦ πατρὸς τῆς κωμωδιογραφίας. Ἀπεκάλυψε ὁ εὐγλωττος διαλέκτης ὅτι ὁ Ἀριστοφάνης ἔζηκε εἰς τὰ ἔργα του τὰς ἀρχὰς τοῦ Διεθνoῦς Δικαίου καὶ ὅτι πρῶτος ἐτόνισε τὴν ἐθν. ἐνότητα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, φράσεις δὲ τινὲς ἄς ὑπηνίχθη ὡς ἀναποκρινόμεναι εἰς τὴν σημερινὴν πολιτικὴν κατάστασιν, προσέκαλεσαν πολλὴν θνημίδαν. Ὁ κ. Πῶπ ἠγχοῖθη ὅπως ἀναθεῖν ἐπισήμως εἰς τὸν κ. Σουρῆν, ὅστις ἀριστοτεχνικῶς ἀπέδωκε τὰς Νεφέλας, ἡ μετὰφρασις καὶ ἄλλων κωμωδιῶν τοῦ Ἀριστοφάνους.

— Ἀνυστυχῶς δὲν κατωρθώθη ὥστε νὰ ἀντιπροσωπευθῇ ἡ Ἑλλὰς καὶ διὰ τῆς νεωτέρας τέχνης ἐν τῇ παγκοσμίᾳ ἐκθέσει τοῦ Ἀγ. Φραγκίσκου. Ὁ ἐν Κερκύρᾳ ζωγράφος κ. Ἀνδρουττος, ὅστις ἔχει τὴν ἀντιπροσωπείαν τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἐκθέσεως, ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας εἶρε πολλοὺς διχογνωμοῦντας. Πιθανὸν ἐν τῷ Ζαπτεῖῳ, νὰ διοργανωθῇ κατὰ Μάϊον καλλιτεχνικὴ ἐκθεσις, κατ' ἐπιθυμίαν τῆς Βασιλείσεως.

— Ὑπὸ τοῦ Ὁδεῖον Ἀθηνῶν προεκηρύχθη ὁ τρίτος Ἀβερώφειος δραματικὸς διαγωνισμὸς πρὸς συγγραφὴν πρωτοτύπου δράματος, με ὑπόθεσιν Ἑλληνικὴν ἀρχαίαν ἢ νέαν, μήπω ἐκδοθέντος ἢ παρασταθέντος. Εἰς τὸ βραβευθὸς ἔργον θ' ἀπονεμηθῇ 2000 δραχμῶν ἄθλιν.

Ὁ νεώτατος κλειδοκυμβαλιστὴς κ. Α. Εὐστατίου ἐνεφανίσθη τὸ πρῶτον μετὰ τὰς ἐν Εὐρώπῃ σπουδὰς του καθ' ἃς δεκαετιετὴς ἔλαβε βραβεῖον εἰς τὸ Παρισίον ὠδεῖον, εἰς συναλίαν ὑπὲρ τοῦ Ἑθνικοῦ νηπιοτροφείου Καλλιθέας. Διεκρίθη διὰ τὸν μηχανισμόν τοῦ παιξίματός του, τὴν καθαρότητα καὶ τὸ εὐδιάκριτον, τὴν μεγάλην εὐστροφίαν, ἀλλὰ ὑπὸ τὴν ἐπιπορὴν αἰσθήματος, δὲν ὀστερεῖ. Τὴν δυσκολοτάτην φαντασίαν τοῦ Μπαχ ἔχρουμάτος πολὺ καλά, εἰς τὴν Πολοναῖσε τοῦ Σοπὲν ὀρμητικῶς, ἀλλ' ἰδίως διεκρίθη εἰς τὰς συμφωνικὰς σπουδὰς τοῦ Σούβαν, εἰς ἃς ἔδειξεν ἱκανὴν τέχνην κατὰ τὰς μεταπτώσεις.

Ἡ οὐμπράξασα εἰς τὴν συναλίαν ἐρασιτέχνις δεσποινὶς Κουῖνα Βεροῖ ἔχει φωνὴν γλυκεῖαν, τῆς λείπει ὅμως κἀποια τέχνη· ἐτραγουδῆσε με δυσκολίαν, αἱ ὑψηλαὶ νότες καταντοῦν ἄφωνοι. Ἐὰν ἐξέλεγεν ἄλλα τεμάχια καταλλήλοτερα, θὰ ἀνεδεικνύετο περισσότερον.

Ἀπέθανεν ὁ μέγας Ἀγγλος κριτικὸς καὶ Ἑλληνιστὴς Ἰγκορμ Μπάϋονῳταρ (Bywater), ἄλλοτε τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Ἑλληνικῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ὁξφόρδης. Ἐπιστήμων βαθείας αἰσθητικῆς καὶ ὑποκειμενικῆς ἐρεῦνης, ἦτο σχεδὸν ἄγνωστος εἰς τοὺς πολλοὺς· ἀλλὰ διὰ τῆς ἀδιακόπου ἐνασχολήσεως εἰς τὰς Ἑλλ. γλώσσης καὶ φιλολογίας ἐπιούσης διὰ σπουδαίων συμβολῶν τὴν ἐκδοτικὴν τῶν κλασικῶν Ἑλλήνων συγγραφέων. Ἡ κριτικὴ ἐκδοσις τῶν ἀποσπασμάτων τοῦ Ἡρακλείτου, τῶν «Ἡθικῶν» τοῦ Ἀριστοτέλους, τῆς «Ποιητικῆς» τοῦ Ἀριστοτέλους, δι' ἣν εἰργάσθη ἐπὶ μακρὸν σειρᾶν ἐτῶν τὸν κατέστησαν γνωστότατον εἰς τοὺς κύκλους τῶν φιλολόγων.

Ἡ Ἀθηναῖκὴ Μανδολινατά ἔδωσε τὴν πρώτην ἐφέτος συναλίαν τῆς. Ἡ ὀρχήστρα ἔπαιξε ἐπιτυχῶς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ «Προμηθεῖος» τοῦ Βετόβεν καὶ ὀρχηστρῶν του κ. Λάβδα, ἦτις καὶ ἐβραβεύθη διὰ χουσοῦ μεταλλίου ἐν Γενεύῃ τῷ 1912 καὶ τὸν Ἰσπανικὸν χορὸν τοῦ κ. Σαμάρα. Ὁ κ. Ι. Παπαδημητρίου διπλωματοῦχος τῆς Μανδολινατάς ἐξετέλεσε μόνος ἐπὶ μανδολίνου τὸ Preludio τοῦ Calace, με μεγάλην δεξιότητα.

Ἡ χοροδία εἰς τὸ «Ἐκκλησάκι» μετρία. Ἐνάλῃ καὶ νέα σύνθεσις τοῦ κ. Λάβδα ἐμπνευσθεῖσα ἐκ τῶν στίχων τοῦ γηραιοῦ λαογράφου κ. Σταματούλη, οἱ ὁποῖοι ἀρχίζουν «Μπατε Σάβνια (=ἐξορία, σταυραετοί) σὺ χορὸ, πιασθῇτε χέρι-χέρι», με μονωδὸν τὸν κ. Καραζᾶν. Ἡ σύνθεσις ἤρесе πολὺ. Ἡ δ. Παντζοπούλου ἐπαλλε τὴν ἀπτάλληλον διὰ τὴν φωνὴν τῆς μονωδίας ἐκ τοῦ Σαμψῶνος καὶ τῆς Δαλιδᾶς, ἔδειξεν ὅμως ἱκανὴν ἐκφρασίαν εἰς τὸ ἄλμον, δημῶδες ἥσμα, ὅπερ ἐπαλλε συνοδείᾳ τῆς ὀρχήστρας.

Εἰς τὸν Πειραιᾶ ἤρχισε ζωηρὰ μουσικὴ κίνησις. Τὸ Πειραικὸν ὠδεῖον ἔδωσε συναλίαν ἡς μετέσχον ἡ κυρία Καμπανᾶκη, αἱ δεσποινίδες Ναοὺμ καὶ Λαμπέλε, καὶ οἱ κ.κ. Σαῖφρος καὶ Μπεμερ. Ἡ ἐμφάνισις τοῦ κ. Οἰκοδόμου ὡς Ἀμλετ ἀντὶ τῆς καὶ τῆς μαθητρίας του πολὺν πρόωρος. Ἐπίσης καὶ ὁ Πειραικὸς Σύνδεσμος ἔδωκε συναλίαν ἐν Πειραιεῖ, ἡς μετέσχον ἡ κ. Φωκᾶ καὶ ὁ κ. Κασαντζῆς.

Ἐπιτυχὴς ἡ συναλία τοῦ πλαγανλιστοῦ κ. Μάγκου εἰς τὸ Ὁδεῖον. Ἰδιαιτέρως ἤρσαν ἡ Οὐγγρικὴ συμφωνία τοῦ Ντόπλερ καὶ τὸ μενούετο ἐκ τοῦ «Ὁρφέως». Παίξει πολὺ γλυκὰ καὶ με τέχνην. Ἡ δεσπ. Σακελλαροπούλου ἔχει ἀρμονικὴν φωνὴν καὶ ἀρκετὴν ἐκφρασίαν εἰς τὸ ἥσμα τῆς.

Αἱ ἐν τῇ Σιναιᾷ Ἀκαδημίᾳ τοιχογραφίαι τοῦ μύθου τοῦ Προμηθεῖος, αἵτινες ὑπέστησαν φθορὰν, ἐξητάσθησαν ὑπὸ τῶν κ.κ. Ἰακωβίδου καὶ Χατζοπούλου, οἵτινες καὶ συντέθησαν τὴν ἀποτοίχισιν καὶ μεταφωρὰν αὐτῶν εἰς ἐργαστήριον. Ἐνθα θὰ γίνη ἡ ἐπιδιόρθωσις. Ἡ ἐν γένει δαπάνη θὰ ὑπερβῇ τὰς 15,000 δρ.

— Ὁ κ. Εὐάγγ. Ἰωαννίδης ἐφιλοτέχνησε προσωπογραφίαν τοῦ διευθυντοῦ τῆς «Πινυκὸνθῆς» κ. Α. Καλογεροπούλου, κρινόμενον ὑπὸ τῶν εἰδικῶν ὡς ἀρίστην, διὰ τὴν τεχνολογίαν.

— Ὁ ἐν Λοιδίνῳ Ἑλλὴν προεβρετὴς κ. Γεννάδιος ἐξέλεγει ἐπίτιμος καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Κωνσταντινῆς.

— Οἱ Γερμανοὶ ἀπογυμνάσιον τὰ μεγαλύνετα Βεργικὰ Μουσεία. Τὰ ἄριστα τῶν ἔργων ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς μεταφέρονται εἰς Γερμανίαν.

Ὁ βιοκλιτὴς κ. Χ. Ἐρᾶς, τοῦ Ὡδεῖου τῆς Βιέννης, ἐν συναντικῇ μὲ μεγάλην τέχνην καὶ ἔκφρασιν ἐπαίξε Μπάχ (τὸ Κονσέρτο ἀρ. 2), Παγανίνι (Σονάτα) καὶ ἐν caprice. Ὁ κ. Ἐρᾶς ἐκ Φίλιππουπόλεως, παρεπιδημεῖ εἰς Ἀθήνας ἐνεκα τοῦ πολέμου, ἔχει δὲ τὸ προσόν νὰ συνενώη θεωρητικὰς καὶ πρακτικὰς καὶ τεχνικὰς γνώσεις. Εἶνε συγγραφεὺς πραγματικῶν μουσικῶν, ἐξετέλεσε δὲ καὶ συνθέσεις τῆς ἰδίας του ἐμπνεύσεως.

★

Οἱ καλλιτέχναι τῆς Φινλανδίας θὰ διοργανώσουν ἐν Πετροπολὶ καλλιτεχνικὴν ἔκθεσιν εἰς ὄφελος τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἐπιστράτων Γάλλων καλλιτεχνῶν.

★

Ἐν συνεδρίῳ τῆς «Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρείας» ὡμίλησεν ὁ κ. Κ. Ἀμαντιός, συντάκτης τοῦ Ἀεξικου, περὶ τῆς διατηρήσεως τῶν ἀρχαίων λέξεων ἑσμάξ καὶ γυλλός εἰς τὰς λέξεις τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς ἁρμακας, ἁρμακί καὶ γυλλός. Ἐπίσης ὁ κ. Στ. Ψάλτης, συντάκτης τοῦ Ἀεξικου, ἐπαραματεύθη περὶ τῆς μεσαιωνικῆς λέξεως ἀλλάριον καὶ τῆς ἐξελέξεως τῶν σημασιῶν τῆς εἰς τὴν νεωτέραν Ἑλληνικὴν, τὴν Τουρκικὴν (ἀλλάι=πομπή, σύνταγμα), τὴν Ἰταλικὴν (argio) καὶ τὴν Γαλλικὴν (argio=ἐπικαταλλαγή).

★

Καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ γιγάντιος ἀγὼν ἀποσπᾷ ὅλας τὰς δυνάμεις τῆς Γερμανίας, εὐρίσκουν οἱ καλλιτέχναι αὐτῆς καιρὸν ν' ἀσχολοῦνται καὶ εἰς ἄλλα πράγματα. Οὕτω ἐτελέσθησαν ἐν Βερολίνῳ τὰ ἐγκαίνια τοῦ μεγαλειότερου λαϊκοῦ θεάτρου τῆς Εὐρώπης. Ὀνομάζεται «Νεὶ ἐλευθέρα λαϊκὴ σκηνή» καὶ περιλαμβάνει 2000 θέσεις. Ἐκτίσθη ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Μπύλφ καὶ εἶνε κτίριον βαρέος συγχρόνου ρυθμοῦ, ἀλλὰ χωρὶς ἀγάματα καὶ περιζώματα. Προσέλκυσε μὲ ἑξ μόνον κίονας ὑποβαστάζοντας τὴν βαρεϊάν του στέγην, ἥς προσέχει ἐν τῷ μέσῳ κυκλικὸς χαμηλὸς τροῦλος διὰ τὸν φωτισμόν.

★

Εἰς τὴν πρώτῃν σ ναυλίαν τοῦ Κοινοῦ τοῦ Buslin-dum τοῦ ὁποῖου μετέχουν ἐκτός τοῦ ζευγὸς Μποουιν-τοῦ, ἡ δεσπ. Κορβίδα καὶ ὁ κ. Ἀχ. Παπαδημητρίον, ἐπαίχθησαν τὸ κουαρτέτο εἰς ῥε ἔλασσον τοῦ Χαδην, τὸ εἰς φά μείζον τοῦ Ἀβόρακ, ἐν andante cantabile τοῦ Τονίκφορκε καὶ τὸ intermezzo τοῦ Serrano. Ὅλα ἐξετελέσθησαν μὲ μεγάλῃν εὐσυνειδησίᾳ καὶ ζηλευτὴν ἁρμονίαν.

★

Προεκηρύχθη ἐπὶ τέλους διαγωνισμὸς διὰ τὴν ἐκ χορημάτων κληροδοτήματος τοῦ Ἀχ. Γεροχωστοπούλου κατὰ σκευὴν μνημεῖον συμβολίζοντος τὴν ἐθν. ἰδέαν καὶ οἰοῦναι ὑπομνησκούσαν εἰς τοὺς ἐλευθέρους Ἕλληνας τὸ πρὸς τοὺς ἀντιπρόσωπος καθήκον των. Ὁ διαθέτης ἀπέθανε πρὸ δεκάδος καὶ πλέον ἐτῶν καὶ ὁμῶς τώρα μόλις πραγματοποιεῖται ἡ θέλησίς του. Τὸ ποσὸν ὅπερ ἀφῆκεν ὁ ἀείμνητος πολιτευτὴς ἀνῆρξετο εἰς 10,000 δρ., νῦν δ' ὅτε προκηρύσσεται ὁ διαγωνισμὸς τὸ ποσὸν μένει τοσούτῳ, ἐνῷ ἔδει νὰ προσετίθεντο καὶ οἱ τόκοι ἵνα ἀποτελεσθῇ μνημεῖον ἀντάξιον τῆς μεγάλης ἰδέας. Ἀλλ' ἄγνωστον διατὶ ἔμεινε ἀπρόσοδον τὸ κεφάλαιον. Τὸ ἔργον ἔσται ὕψους οὐχὶ ἑλαττον τῶν 5 μέτρων καὶ θὰ στηθῇ ἐν περιόπτῳ θέσει πλατείας τῶν Πατρῶν. Καὶ ἐν παραδόξῳ. Ἐνῷ ἡ προκήρυξις τοῦ διαγωνισμοῦ ἐδημοσιεύθη τῇ 14 Δεκεμβρίῳ, προθεσμία πρὸς ὑποβολὴν προπλασμάτων τάσσεται ἡ 31 Δεκεμβρίου. Πολὺ εὐκολὸν θεωροῦν φαίνεται οἱ ἐκτελεσταὶ τῆς διαθήκης τὴν κατασκευὴν ἑνὸς προπλασματος ἐθνικοῦ μνημεῖου, ἀφοῦ κρῖνον ἐπαρκὲς πρὸς τοῦτο ἐν δεκαπενθήμερον!

★

Τὸ νομοσχέδιον περὶ Χρυσῶν μεταλλίων τῶν Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν ἐτροποποιήθη ὡς εἶχεν ὑποδείξει ὁ ἡμέτερος Διευθυντὴς διὰ πειστικῶν ἀσχυρῶν δημοσιευθέντος εἰς τὰς «Ἀθήνας» καὶ εἰτα εἰς τὴν «Παρθοκλήνην». Οὕτω ἐκτὸς τῆς ἀπονομῆς ἑνὸς μεταλλίου κατ' ἔτος ἐκ περιτροπῆς εἰς λόγιον, ζωγράφον, γλύπτην καὶ μουσικόν, κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος θὰ ἀπονειμῇται ταυτοχρόνως εἰς πέντε λογίους, τρεῖς ζωγράφους καὶ τρεῖς μουσικοὺς. Διόλου παραδόξον ἂν αὐτοί, οὔτινες ἐφεξῆς καὶ θὰ ἀπονέμουν τὸ μεταλλίον, δὲν ἀποτελέσουν καὶ τὸν πυρῆα τῆς Ἀκαδημίας.

★

Ἀγγέλλεται ἐκ Γενεύης ὁ ἀπροσδοκίτως ἐπελθὼν θάνατος ἐν ἀκμαίᾳ ἐν ἡλικίᾳ τοῦ Γερμανοῦ Βερολάδου Σταβενχάγγεν, μεγάλου καὶ διασήμου ἀριστοτέχνου ἐκτελεστοῦ τῶν μουσικῶν ἀριστοτεχνιῶν καὶ συνθέτου. Ὁ ἀποθανὼν ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ Λίστ, ἀπαράμιλλος πιανίστας καὶ ὁ μᾶλλον πάντων πεφωτισμένους κληρονόμος τῆς παραδόσεως τοῦ περιφήμου διδασκάλου. Ἡ ξιότης τοῦ μεγάλου ἀριστοτεχνικοῦ βραβείου Μένδελσον, ἐχρημάτισε διευθυντὴς τῆς δονικῆς ὀρχήστρας τοῦ Βαϊμαρ καὶ διεδίδχη ἐν Μονάχῳ τὸν Ριχάρδον Στράους εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς Μουσικῆς Ἀκαδημίας. Τελευταίον δὲ ἐδίδασκεν εἰς τὴν ἀνωτάτην τάξιν τοῦ Ὡδεῖου Γενεύης, καὶ διηρῶνεν ἐκεῖ τὰς μουσικὰς συναυλίας. Θορίαμβον κατήγαγε, τελευταίον, διευθύνων τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ οὐμφωνικοῦ ποιήματος τοῦ Στράους «Ὁ Ζαχατοῦστρας», ἐμπνευσμένου ἐκ τοῦ ὁμωνύμου ἔργου τοῦ Νίτσε. Ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν Ἑλληνίδων, μαθήτριά αὐτοῦ ὑπῆρξαν αἱ διδίδες Μέλπω Λογοθέτου, διδάσκαυσα ἐν τῷ Ὡδεῖῳ Ἀθηνῶν καὶ Ναυοικᾷ Κ. Παλαμᾷ.

— Σκέψις κρατεῖ ἐν Παρισίοις ὅπως ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία προσφέρει μίαν ἔδραν Ἀκαδημαϊκοῦ εἰς τὸν Βασιλεῖα τοῦ Βελγίου Ἀλβέρτον καὶ μίαν εἰς τὸν Γάλλον Ἀρχιστράτηγον Ζόφφρ, τιμῆς ἐνεκα.

★

Ἡ πρώτη ἐμφάνισις, ἐνώπιον τοῦ κοινῶ, τοῦ μετροφόρου ὁσφ καὶ δανατοῦ καλλιτέχνου, τοῦ κλειδοκνυβλιστοῦ κ. Γ. Ἀγαπητοῦ ἐνεποίησε ζωηρὰν ἐντύπωσιν, εἶνε δὲ ὁ πρῶτος ὅστις ἀπέδειξε τοὺς ὑπερόχους καρποὺς τῆς διδασκαλίας τοῦ κ. Βασενχόφεν. Ὁ κ. Ἀγαπητὸς ὁνόμασε Recital τὸ ἀκρόαμα, περιλαμβάνον καὶ τὴν κλασικὴν καὶ τὴν ρομαντικὴν καὶ τὴν νεωτέραν σχολὴν. Καὶ εἶνε ὁ ὁμοῦζων τίτλος. Ἐξετέλεσε μὲ μηχανισμόν, μὲ ἀκρίβειαν καὶ ἰδίως μὲ ἀτομικότητα τὸ δυσκολώτατον «Ὁρχεῖ - Κόνσερτ τοῦ Μπάχ - Stradal εἰς τέσσαρα μέρη, χωρὶς τὴν παραμικρὰν δυναμικότητα. Αἱ θορυβώδεις συγχροδαὶ δὲν εἶχον καμμίαν σύγχυσιν. Τὸ αἰσθημὰ του ἔδειξεν εἰς τὰς δύο σπονδὰς καὶ τὴν χαριτωμένην μπαλάνταν τοῦ Σοπέν. Λεπτὸς εἰς τὸ «intermezzo» τοῦ Μπράμς καὶ τὸ «Εἰδύλλιον» τοῦ Mac - Denell, ἀλλ' ἔτι ἀνώτερος εἰς τὰς συμβολικὰς συνθέσεις τοῦ Δεμπυσσῶ. Εἰς τὴν «Βυθιζομένην Μητροπόλιν» καὶ εἰς τὸ Minstrels μὲ τὸ ἐκκεντρικὸν finale του ἐδείχθη παραστατικώτατος ἐρμηνευτὴς, ἔδειξε μεγάλῃν εὐχέρειαν εἰς τὴν Σπονδὴν ὑπὸ μορφὴν βάλς τοῦ Σαιν - Σάνς, ὃ περηνίκησε δὲ τὰς τεχνικὰς δυσκολίας εἰς τὰς «Ἐσπερινὰς Ἀρμονίας» τοῦ Λίστ, εἰς ἃς ἀντιτίθεται ἡ γαλήνη τοῦ λυκόφωτος, ἡ ἔκρηξις τοῦ πάθους καὶ ἡ θρηνητικὴ μελωδία.

Τὸ πρόγραμμα τοῦ κ. Ἀγαπητοῦ ἦτο βαρὺ διὰ τὸ πολὺ κοινόν, τὸ ὁποῖον εἶνε ἀσυνείδητον διὰ τοιαῦτα ἀκρόαματα, ὅταν εἶνε συνεχῆ. Ὁ κ. Ἀγαπητὸς δὲν ἠθέλησε νὰ τέρψη, ἀλλὰ νὰ δέλξη τὴν μουσικότητά του, τὴν δεξιότητάν του, τὴν μαεστιρίαν του, τὴν ἐπιμονὴν σπονδὴν εἰς τοὺς πολυποικίλους συνδυασμούς, ἔστω καὶ μὲ κίνδυνον διὰ τῆς τοιαύτης ἐκτελέσεως νὰ φανῇ μία ἑλλειψίς ἐμπνεύσεως καὶ αἰσθημᾶτος. Διότι αἱ ἐκτελεσθαι συνθέσεις, πλὴν τοῦ Σαιν - Σάν, μὴ ἔχουσαι κριαρχοῦ-

σαν ιδέαν δὲν ἦσαν προσωρισμένοι νὰ εὐχαριστήσουν τὸν ἀκροατὴν, καὶ ὁμως ἠκούσθησαν προσεκτικώτατα.

Ἡ ἑρασιτέχνις κ. Μ. Ξεβίρη, τὸ γένος Ἀγελάστου, μ' ὅλας τὰς φιλοτιμίας προσπάθειάς της δὲν κατώρθωσε νὰ ἀποδώσῃ μὲ τέχνην τὰ δύσκολα ἄλλως τραγούδι τοῦ Γκριγκ καὶ Μπαράμς τῆς Συγγνώμης τοῦ Plörmel, τὴν ὥρᾳ αὐτὴν hercense τοῦ Μάγερμπεργ, ἔχοντες ἀκούσῃ ἀπὸ τὴν καλλιτέχνίδα κ. Φωκὰ καὶ συνεπῶς δὲν χωρεῖ σύγκρισις.

★

Ὁ κ. Καζαντζῆς πρὶν φύγῃ διὰ τὴν Θεσσαλονίκην, μᾶς ἔδωκε καὶ δευτέραν ἀπόλυσιν τοῦ ἐκλεκτοῦ ταλάντου του, μὲ ἐν πρόγραμμα λίαν ἐνδιαφέρον. Δύο οὐσάτες τοῦ Χένδελ καὶ τοῦ Σεζάρ Φράνκ ἐξετέλεσε μὲ ἀκρίβειαν καὶ σταθερότητα μεγάλην—δυσκολώτατα τεμάχια ἀπαιτοῦντα ἐξαιρετικὴν δεξιότητάν καὶ εἰς ἃ ἔδειξε διὰς τὰς ἀπόψεις τῆς τέχνης του. Τὸ δευτέρον μέρος ἦτο ἐλαφρότερον τεχνικῶς, ἀλλὰ καὶ λεπτότερον. Ἐκεῖ ἔδειξε κυρίως τὸ αἶσθημα. τὸ ὁποῖον εἰς τὰς λεπτάς ἀπληχίσεις φθάνει τὸ ὑπέροχον. Τὸ Ave Maria τοῦ Σούμπεργ ἦτο μία ἀληθινὴ μουσικοπαθὴς προσευχή· ἀλλ' ἐκεῖνη ἡ «Μέλισσα» τοῦ ἰδίου συνθέτου, ἡ σιντομωατὴ ἀλλὰ παραστατικώτατη καὶ χαριτωμένη, ἐροήτευς καὶ δικαίως ἐξητήθη ἡ ἐπανάληψίς της. Τὸ εἰκοστὸν caprice τοῦ Παγανίνι καὶ τὸ μινουέτο τοῦ Porpora-Kreisler ἀπεδοθησαν μὲ μεγάλην δεξιότητα.

Συνήθως δὲν κάμνομεν λόγον διὰ τοὺς σπουδαίους εἰς τὸ κλειδοκυμβάλον. Πρέπει νὰ γίνῃ μία ἐξαίρεσις διὰ τὸν κ. Φαραντᾶτον, ὅστις ὑπέρχει θαυμάσιος συντελεστής.

Ἡ κ. Διαμαντίδου, τὸ γένος Κωνσταντινίδου, καίτοι εἴνυχε πρῶτον διπλώματος, μετὰ τὸ πέρας τῶν σπουδῶν της ἐξαιρετικῶς ἤδη μετὰ τριετίαν ἐνεφανίσθη πρὸ τοῦ κοινού, τραγουδῆσασα τὸ recitativo καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ «Μαγεμένου αὐλοῦ» τοῦ Μότσαρτ, μονωδίαν ἐκ τῆς «Λουίζας» τοῦ Σαρπαντιέ καὶ ἐκτός προγράμματος, τὴν Ἀνθροστεφάνωτην τοῦ κ. Λαμπιλέτ. Ἐχει φωνὴν γλυκείαν, ἀλλ' εἰς τοὺς ὑψηλοὺς τόνους ὅχι ἐλευθέραν, παρετηρήθη δὲ ἡ ἑλλειψις ἀσκήσεως ἐπὶ πολλὴν χρόνον.

★

Ὁ κ. Σ. Βανδῶρος ἐφιλοτέγχνησε προσωπογραφίαν τοῦ βιολιστοῦ κ. Ἐρᾶστη εἰς πόζαν χαρακτηριστικὴν, ἐν στιγμῇ καλλιτεχνικῇ, σύροντα τὸ δοξάρι. Τὸ σχέδιον εἶνε ἀβίαστον.

★

Ὁ νέος γλύπτης κ. Γ. Ἀλεξανδρόπουλος ἐφιλοτέγχνησε προτομὴν τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου, ἥτις πρὸ κειται νὰ ἱδρῇ εἰς τὴν πλατεῖαν τῶν Ἰωαννῶν. Τὸ ἔργαστήριον τοῦ κ. Ἀλεξανδροπούλου ἐν τῷ Ζαπτεῖῳ ἐπεσκέφθησαν ὁ πρίγκιψ Νικόλαος μετὰ τῆς πριγκηπίσσης Ἑλένης, οὔτινες ἐπίσης ἐπεσκέφθησαν καὶ τὸ ἐργαστήριον τοῦ κ. Συννέφα.

★

Οἱ συντάκται τῶν Ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων κατήρτισαν σωματεῖον ἀλληλοβοηθείας. Πρόεδρος ἐξελέγη ὁ πρεσβύτερος κ. Κονδυλάκης, γενικὸς γραμματεὺς ὁ κ. Ριχ. Παρίσης καὶ ταμίης ὁ ἱδρυτὴς κ. Δ. Χατζόπουλος. Εὐχόμεθα ὁλοψύχως μακροβιότητα.

★

Κατὰ τοὺς μῆνας Αὐγουστον καὶ Σεπτέμβριον τοῦ τρέχοντος ἔτους ἐξεδόθησαν ἐν Γερμανίᾳ 478 βιβλία, ἐξ ὧν 33 σιγατωτικά, 31 πολιτικά, 112 θεολογικά καὶ ἐκ παιδευτικὰ καὶ 29 πατριωτικά ποιήσεις.

★

Μετὰ τὸν κ. Ἀγαπητόν, ἡ δεσποινὶς Νέλλη Ἡπίτου, ἐκ τῶν ἐφετειῶν διπλωματούχων τιμηθεῖσα καὶ διὰ χρόνου μετὰλλιον, ἐνεφανίσθη πρὸς πολυπληθεστάτον ἀκροατήριον διὰ νὰ δειξῇ τὴν μεγάλην ἀληθῶς τέχνην της, ὡς κλειδοκυμβάλιστρίδας. Εἰς τὴν μακροτάτην καὶ

δυσκολωτάτην Σονάταν (ἔργον 111) τοῦ Μπετόβεν ἔδειξε μίαν ἐξαιρετικὴν δεξιότητα, αὐτοπεποιθήσαν· ὁ χειρισμὸς τῶν πλήκτρων ἀσφαλὴς καὶ ἐκφραστικός. Ἐπαίξε μὲ αἶσθημα δύο ὀνειρώδεις συνθέσεις, τὸ Intermezzo (ἔργον 117) Μπαράμς καὶ τὴν εἰς fa maj. Romance, τοῦ Σούμπερν, εὐθὺς δὲ κατόπιν ἐν ἀντιθέσει μὲ agilité δύο ζωηρὰς σπονδὰς, μίαν τοῦ Σοπὲν καὶ τὴν παραστατικὴν τῶν Sylphes glissants τοῦ Sauer. Ἦρσαν ὁμως ἰδιαίτερος, ἀποδοθέντα μὲ μεγάλην εὐχέριαν, ἡ Βαρκαρόλλα τοῦ Σοπὲν καὶ ἡ «Σπουδὴ ὑπὸ μορφὴν στροβίλου» τοῦ Σαῖν—Σάνς, τὰ ὅποια, ὑπερπληθίσασα πᾶσαν δυσκολίαν, ἀπέδωκε μὲ ἀκρίβειαν καὶ χάρον. Τὸ τελευταῖον ἠκούσαμεν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, ἀπὸ ἑνα ἄλλον δυνατὸν ἐκτελεστήν, τὸν κ. Ἀγαπητόν καὶ εἴμπορεῖ νὰ εἰπῇ κανεὶς, χωρὶς νὰ οἰφικονδυνεύσῃ συγκρίσεις, ὅτι ἠκούσθη καὶ πάλιν μὲ ἐνδιαφέρον.

Εἰς τὸ σοβαρὸν καὶ τεχνικὸν πρόγραμμα εἰς τὸ ὁποῖον κατώρθωσε ἡ δύναμις νὰ μὴ καλύπτῃ τὴν διαύγειαν προσετέθη καὶ τὸ βιολλὶ τοῦ κ. Σουλτσε. Ἐπαίξε ἐκτός τῆς πασιγνώστου romance τοῦ Μπετόβεν, τὸ ἔσπερον ᾄσμα τοῦ Σούμπερν, τὴν canolle τοῦ Μπάχ, ἐρμηνεύθησαν ἄνευ συνοδείας κλειδοκυμβάλου, τὸν «Κύκνον» τοῦ Σαῖν—Σάνς, ὅστις καὶ ἐπανελήφθη, καὶ τὴν «Κιθάραν» τοῦ Μοσκόφσκι, εἰς ἣν ἐδείχθη τεχνικώτερος.

★

Ὁ κ. Γ. Πολέμης ἀπήγγειλε ποιήματα νεώτερα, ἐκ τῶν ὁποίων ἤρσαν πολὺ τὸ ἐπὶ τοῖς Ἀγνυροῖς γάμους τῶν Βιολλέων, οἱ τᾶροι τῶν πολεμιστῶν, ὁ τρελλὸς καὶ τᾶσιρα, ἡ καλὴ καὶ ἡ κακὴ γυναικα, ὁ ἱπποτάκτης καὶ ἡ εἰρήνη.

★

Εἰς μίαν τῶν αἰθουσῶν τοῦ Παρνασσοῦ ἐξέδθηκεν 52 ἔργα του, ἐξ ὧν μόνον ὁ ξενικὸς ἐμπνεύσεως, ὁ νεαρὸς ζωγράφος κ. Σταῦρος Παπααναγνώτου, ἀριστοτέχνης ἀπόφοιτος τοῦ Πολυτεχνείου, συμπληρώσας τὰς σπουδὰς του, δαπάναις τοῦ Πολυτεχνείου, ἐπὶ τετραετίαν εἰς Γερμανίαν.

Τὰ περισσότερα ἔργα εἶνε ἀπεικονίσεις τῆς Μακεδονίας, ἐνθα ἐπὶ τετραμυρον παρέμεινε. Ὅτι ἐμποεῖ ἰδιαίτερον ἐντύπωσιν εἶνε ἡ ἰδιαίτερα δύναμις του εἰς τὴν ζωγραφίαν, εἰς ἣν ἰδιαίτερος ἐπεδόθη.

Τὴν ἔκθεσιν ἐπεσκέφθη ἡ Β. Οἰκογένεια. Κρίσιν θὰ δημοσιεύσωμεν εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον.

★

Ὁ κ. Β. Χατζῆς θὰ διοργανώσῃ κατὰ μῆνα Ἰανουάριον ἔκθεσιν τῶν πολεμικῶν θαλασσογραφῶν του ἐν πιαραγορῇ τῇ αἰδοῦσῃ τοῦ Ζαπτεῖου. Μετὰ τὸν κ. Χατζῆν θὰ ἐκθέσῃ ἔργα του ὁ κ. Ε. Ἰωαννίδης ἐν τῇ αὐτῇ αἰδοῦσῃ.

—Ὁ κ. Μιχ. Παπαγεωργίου ἐξέθεσεν εἰς τὸ πρατήριον τῆς «Προόδου» οἰκρὰν λίαν ἐπιτυχῶν γελοιογραφῶν.

★

Ἀφίκετο εἰς Ἀθήνας ὁ κ. Μὰς Μπέρμαν, διευθυντὴς καὶ ἀρχισυντάκτης τῶν μεγαλειτέρων ἐφημερίδων τοῦ Βερολίνου, «Ἐφημερίδος τοῦ Φίς», «Πρωῖνου Τεχνολόμου», «Ἐφημερίδος τῆς Μεσημβρίας», «Βερολινάϊας Εἰκονογραφημένης» καὶ πλήθους ἄλλων περιοδικῶν. Ὁ κ. Μπέρμαν εἶνε μία ἀπὸ τὰς δημοσιογραφικὰς δυνάμεις τῆς Γερμανίας, διευθύνων ὅγ.να τοῦ κόμματος τῶν φιλελευθέρων ἐθνικοφρόνων, εἰς τὸ ὁποῖον ἀντιπροσωπεύονται οἱ βιομήχανοι καὶ ἐν γένει ἡ ἀστικὴ τάξις τῆς Γερμανίας. Ὁ κ. Μπέρμαν ἦλθεν ἐκ τοῦ ἀνατολικοῦ θεάτρου τοῦ πολέμου, κατελθὼν εἰς Σόφριαν καὶ ἐκείθεν εἰς Θεσσαλονίκην, μὲ τέμα τοῦ ταξιδίου του τὰς Ἀθήνας.

